

Halt aftakeling kapelruïne Vragender

Afgelopen zomer is in het Oostgelderse Vragender (gem. Lichtenvoorde) een begin gemaakt met de conservering van de ruïne van de 15de-eeuwse St. Jacobskapel. Doel is de drie steenklompen in 't groen van de Vragender es te behoeden voor verder verval en aftakeling. Het werk wordt door werkvoorzieningsschap HACRON in etappes uitgevoerd.

Deze conservering komt in de plaats van plannen tot gedeeltelijke terugrestauratie. De

Drie steenklompen in een bosje: de laatste resten van de Jacobskapel, voordat de herstelwerkzaamheden een aanvang namen. Foto: Henk Westerveld, Aalten

plannen voorzagen in het weer aanbrengen van zandstenen banden in de metersdikke muurresten, die een overblijfsel zijn van de hoofdingang van de verder totaal verdwenen kapel. De Rijksdienst voor de Monumentenzorg vond dit idee uit historische overwegingen minder geslaagd.

GOEDKOPER

Het schrappen van het voornemen tot terugrestaureren werkt ook financieel door. De conservering (herstel voegwerk, vastzetten losse stenen, etc.) zal nu vermoedelijk goedkoper uitvallen dan de eerder geschatte f 20.000. Alleen de materiaalkosten moeten

worden betaald, het HACRON berekent geen arbeidsloon. De conservering is financieel mogelijk gemaakt door een groot aantal instanties, waaronder de plaatselijke Hervormde Kerkvoogdij, de gemeente Lichtenvoorde en het Gelders Genootschap. Ook het Rijk heeft een financiële toezegging gedaan.

Bij de werkzaamheden moeten enkele bomen, die midden in de kapelruïne groeien, het loodje leggen. Omdat de boomwortels steeds meer stenen ondermijnen wordt dit als 'onvermijdelijk' gezien.

HISTORIE

De St. Jacobskapel duikt voor het eerst in de historie op in 1444. Er is dan sprake van een overeenkomst, waarbij Otto van Bronckhorst, (heer van Borculo) de Groenlose pastoor Wessel van Cruce toestaat om drie dagen in de week de mis op te dragen in de Vragender. Vermoedelijk heeft vóór 1444 op de plaats van de stenen gebedsruimte een houten kapelletje gestaan.

De Vragender kapel, genoemd naar de roggheilige Jacob, is waarschijnlijk gebouwd naar het model van de Stiftskirche in Vreden (in het aan de Achterhoek grenzende West-Münsterland). Op haar beurt zou de Jacobskapel, die 20 bij 8 meter heeft gemeten, model gestaan hebben voor de in 1648 in Lichtenvoorde gebouwde hervormde kerk aan de Rentenierstraat.

Rob Lureman

Uit het korenmeetershuis

Heemschut organiseert ook in 1984 weer een aantal **restauratiewerkplaatsen**, waar jonge vrijwilligers in de zomervacantie gedurende twee weken mee helpen aan het opknappen van waardevolle historische bebouwing. De werkzaamheden kunnen bestaan uit timmeren, metselen, schilderen, afhankelijk van hetgeen nodig is en wat men kan en wil doen. Dit alles geschiedt onder vakkundige leiding.

De objecten die mogelijk in aanmerking komen bestaan uit het opknappen/restaureren van: een koetshuis, kerkje, voormalig boerderijtje, ijskelder, oude tuinmuur enz. **Zowel voor de technische als huishoudelijke leiding zoekt Heemschut vrijwilligers**, het liefst mensen die leiding kunnen geven aan groepjes van ± 15 jonge mensen rond de twintig jaar.

Deze oproep geldt dus alleen personen die voor genoemde *leiding* in aanmerking willen komen.

Aanmelding liefst schriftelijk bij HEEMSCHUT, t.a.v. Mw P. A. Hengeveld-Brand, Nieuwezijdsdijk 28, 1012 PV AMSTERDAM, tel. 020 - 22 52 92.